

van lezingen en voordrachten, gehouden op bijeenkomsten van de " O R D E D E R V E R D R A A G Z A M E N " Voor wekelijkse ontvangst opgeven aan: J.L. Buitendijk, Alg.Leid., Buys Ballotstraat 11 's-Gravenhage. Alle correspondentie: Alg.Secr. W.Chr.C.v.E I J K E L, Magnoliastraat 32 's-GRAVENHAGE Telefoon : 32 44 77.

Tussentijds verslag, opgenomen le Paasdag ten huize van één onzer Orde-leden Dr.B.

x in de kantlijn betreft de vraag
- " " " " het antwoord

N A D R U K V E R B O D E N !

Goeden morgen vrienden,

De wereld viert Paasfeest en wij hebben onder elkaar al gesproken over vele dingen die vooraf zijn gegaan aan dit gebeuren. Nu willen wij dan vandaag trachten te herdenken hoe het eigenlijk is geweest, niet alleen maar de legende en de glorierijke herrijzenis, maar eerder de verborgen kracht en waarheid die ligt in dit feest, dit Christelijk Pasen. Het feest van Pasen zelf is oud, zo oud, dat het al werd gevierd lang voordat de Joden hun uittocht uit Egypte onder Mozes tot werkelijkheid wisten te maken. Het gaat dus hier niet in de eerste plaats om het lentefeest, om het Paasfeest, maar om een mens, een mens die herrezen is, om Jezus de Nazarëner. Toen Jezus in de bitterheid van Zijn lijden, gesproken heeft met verschillende van Zijn discipelen, kort voordat Hij moest gaan, toen heeft Hij het hun gezegd: U weet, Ik ga niet voorgoed heen, want nog zijn de tijden niet vervuld en nog word Ik niet geroepen tot het werk Mijns Vaders. Jezus had Zijn taak te volbrengen. En zo wordt het dan de ochtend van Pasen. Jezus' geest, bevrijd van de stof, is heengegaan tot in de diepe duisternis, door alle werelden van waan tot in de hoogste sferen van licht, maar Zijn hart, Zijn grote liefde die rust nog in een graf, een graf ergens in een rots gehouwen. En nu zal dan dat lichaam herrijzen. Het verhaal vertelt van verblinde soldaten. Nu ja, goed, verblinde soldaten hebben we meer gezien, en we kunnen ons best begrijpen dat dergelijke bijgelovige mensen plat van schrik ter aarde vallen en dat er later veel gebazeld en verteld wordt over lichtende engelen en dergelijke wonderen, maar dat is later. Op het ogenblik zelve keert Jezus terug tot Zijn stoflichaam. Maar een geest die gestegen is tot de hoogste sfeer, tot de laatste grens van persoonlijk zijn naast het goddelijke, kan dat lichaam niet meer zonder meer aanvaarden. Het lichaam wordt, zoals men dat op aarde noemt, verheerlijkt. Dat lichaam is het wat als een lichtende engel wordt gezien, dat lichaam is het licht dat, door de rots heenstralend, verblindt de bijgelovige ogen van slaapdronken soldaten. En dan gaat Hij. Waarheen zou Hij gaan, wanneer het niet eerst is naar de Schedelplaats. Jezus gaat de weg terug, Calvariën, Gethsemané. Hij maakt het weer door, al dat wat Hij vrijwillig volbracht heeft, ondanks de zware pijn en angst die het Hem gekost heeft, en nu pas, nu bevrijd en verheerlijkt, weet Hij dat het goed geweest is. Het is altijd een soort van loterij of je goede bedoelingen ook werkelijk goed zijn; zelfs wanneer je God kent, je zou Hem kunnen misverstaan, je zoudt een ogenblik kunnen aarzelen en zeggen: ja, maar is dat nu wel goed? En zo zal Jezus gedacht hebben: "Ja, maar is het wel goed, had Ik niet moeten blijven nog? M'n leerlingen zijn nog zo zwak." Een lichtende gestalte in de vroege morgen, een schim die dwaalt om de Schedelplaats en die een ogenblik vreemde lichten doet spelen in de Olijfberg, de Olijfberg waar Jezus uiteindelijk aanvaard heeft. En nu weet Hij: het is goed. En dan, dan keert Hij terug tot het graf, nu gaat Zijn werkelijke leven beginnen. Zo gaat het ons ook. Wanneer wij uitgaan en we brengen een offer, ach, dan weten we dat nog niet, dan hebben we moed misschien en wat vertrouwen, maar pas wanneer het volbracht is dan leeft het in ons, dan is het een kracht geworden, dan herrijzen wij als het ware door ons eigen offer. En zo wordt Jezus dan gevonden wanneer Hij daar staat in de tuin. Hij gaat rond tussen de bloemen. Ja, natuurlijk gaat Jezus rond tussen de bloemen. Wat zou Hij anders doen op dit moment, dit ogenblik? Daar die wat schamele rozen, die toch dauwfris zijn, wat kleine veldbloemen, een rotsplant, het fonkelt en het schittert van de dauw en elk is in zijn schoonheid een bevestiging van Zijn beleven in de hoogste sferen, elk is in Zijn nederigheid voor Hem de zekerheid dat alles eens herrijzen zal tot volmaakte schoonheid. En zo is Hij daar, wanneer de vrouwen Hem vinden. O, Hij is daar niet heengegaan opdat ze Hem vinden zouden; dat interesseert Hem niet meer. Wanneer het Zijn tijd is, dan zal Hij gaan en dan zal Hij zich bekend maken. Maar de vrouwen zien Hem en vrouwen zijn scherp van gezicht wanneer ze een mens liefhebben, stoffelijk of geestelijk. "Rabboni, Meester". En dan kan Jezus nog niet zeggen: kom, Ik zal U geleiden", want in Hem is het hoogst beleven, de grootste wijsheid en waarheid, Hij kan die stof nog niet aanraken. Hij is gevaarlijk, Hij weet het, want wie in de duisternis leeft kan men niet stellen in het volle licht der zon zonder zo-iemand te verblinden. Daarom zegt Hij: raak Me nog niet aan, want Ik moet nog gaan tot Mijn Vader. Hij bedoelt: Ik moet nog terugkeren tot de natuur, tot de werkelijke schepping. Hij bedoelt: nu kan

Ik nog niet met U spreken; Ik zou het graag doen, maar eerst moeten de klanken, die trillingen in Mij veranderd en bedaard zijn en dan zal Ik spreken. En dan, zij vertellen: de Meester is opgestaan. Men gaat het graf nazoeken, maar Jezus is er niet meer. Jezus is weggewandeld langs de wegen, de paden, door de velden; Jezus zoekt terug voor een ogenblik nog de zware beslotenheid van de stof. Zodadelijk zal Hij plotseling bij de Emmaüsgangers verschijnen, Hij zal met hen spreken en het brood met hen breken. En hier, in dat wat niet opgetekend staat in bekende Evangelien, vinden wij een paar aanwijzingen die van groot belang zijn, want wanneer Hij met hen spreekt, dan hebben ze het over die Jezus die gekruisigd werd. En dan wordt er een dwaze vraag gedaan, zo denken ze, door die vreemdeling: "maar wordt dan niet haast elke dag een mens gekruisigd en hoevelen zijn er gestenigd?" Daar kunnen ze niet tegenop, dat begrijpen ze niet. Dan zeggen ze: "ja, maar deze was Jezus". Dan zegt Jezus daarop: "was Hij dan geen mens?". En dan vinden ze Hem onwetend, eigenlijk de moeite niet waard om verder mee te praten. Per slot van rekening, zij geloven in Jezus als de Messias. De Messias is gedood! Dat is toch iets wonderlijks, dat is een ramp, een wereldramp. En daar komt zo'n mens en die zegt: "worden er dan niet meer gedood?" Ja, ik kan me begrijpen dat ze een beetje vertoornd en verbitterd waren en het spreekt voor hun Christelijke houding dat ze toch nog meegaan, ja, dat ze met Hem aan willen zitten. Ze voelen het als een belediging. Jezus heeft hun willen zeggen: denk er toch om, maak geen God, één God is voldoende, maak van Mij geen Messias als een heldenfiguur, maak van Mij niet de teleurgestelde verwachtingen der wereld; laat Me een mens zijn, een mens zoals vele anderen, een mens die kan wenen en kan lachen, een mens die geleefd heeft in vreugde en die in lijden gestorven is, laat me dat toch", maar de leerlingen verstaan Hem niet. En dan kan Jezus niet veel meer doen, het enige wat Hij hun nog geven kan dat is de deling van de maaltijd, het offer, en dan celebreert Hij op de aloude wijze en breekt hun brood en biedt hun wijn. Breekt brood en biedt wijn, zoals lang geleden een in nevelen gehulde wereld dit ook gedaan heeft. Wie zal ons zeggen dat er toen geen Jezus was op deze wereld, al was Zijn naam misschien een andere? Ja, en dat is gebeurd. Het was de Meester, maar Hij is al weg, Hij is al verdwenen. Jezus heeft hun gegeven wat Hij geven kan. Voor een gezellig praatje over alle dingen, ach, daar heeft Hij geen tijd voor, want al weten Zijn leerlingen het niet, Zijn tijd op de wereld is kort bemeten. Niet zoveel verder zal Hij op de berg verheerlijkt worden voor de ogen van Zijn leerlingen, maar zij begrijpen niet wat hier gebeurt; zij denken dat het alleen maar een demonstratie van macht is. Neen, het is meer, het is de worsteling van Jezus om nog een ogenblik op deze wereld te blijven, nog, want er is nog zoveel te zeggen. De leerlingen zijn nog zo dwaas, zo jong, zo fantastisch fanatisch in hun geloof; ze begrijpen Zijn leer niet. En toch is deze Jezus de herrezene, toch is deze Jezus de mens die tot God genaderd en doorgedrongen is en terugekeerd op de wereld, toch is Hij de werkelijke bewuste Zoon Gods. Ja, wat willen we dan verder zeggen? Wat moeten we eigenlijk zeggen? Dat kun je niet begrijpelijk maken. Wanneer een mens herrijst, d.w.z. wanneer zijn geest nieuwe kracht krijgt, wanneer zijn geest herlevend in andere trillingen, grotere waarheden gaat doorvoelen, dan, ach, dan begrijpt de wereld hem niet meer. En dan kun je misschien diegenen die je liefhebben nog een klein beetje meegeven van wat in je brandt en leeft, maar je kunt de wereld niet meer overtuigen. Jezus kon prediken toen Hij mens was. Nu, herrezen, is er een grens getrokken, een bittere grens. Vanaf dit ogenblik wordt Zijn doen en laten geduid door de mensen, want ze begrijpen het niet meer. Dat is de waarheid van Pasen. Pasen is het feest van het grote misverstand en niet alleen van de herrijzenis. De herrezen Jezus kon slechts enkele geesten vinden, die in staat waren te begrijpen wat Hij zeide, de volle betekenis van Zijn doen en laten geheel te doorvoelen. Wanneer Hij later zal zeggen aan het meer tegen Petrus: "Gij, Petrus, op U heb Ik Mijn geloof gebouwd, Petrus, jij bent toch zo'n sterke vent geweest en zo eenvoudig, Ik had gehoopt dat jij het zoudt zijn die Me op kon volgen; Johannes kan het niet, Johannes is te teer, Johannes moet offeren, offeren of vluchten, maar jij, jij grove, ruwe kerel, jij kunt dat met je goeie hart". Dan denkt Petrus dat hij wordt gemaakt tot stichter van een kerk, dan wil hij later een zekere superioriteit, een zeker leiderschap uit deze woorden trekken. Ach ja, hoe kan een Verheerlijkte, hoe kan een Herrezene nog verstaan worden door de mensen, want Hij spreekt meer met gedachten dan met woorden, en de gedachten worden door de mens niet begrepen, omdat ze ver uitgaan boven de bekrompenheid van zijn eigen leven. Zo is de werkelijkheid van Pasen en het zou een droeve werkelijkheid zijn wanneer we er niet toch een kracht uit konden putten, zo rein, zo zuiver, zo groot, dat het voor ons allen kan worden een dag van zon en licht en kracht, dat het voor ons kan zijn een aansporing om verder te gaan, waar we ook leven, in welke sfeer, want Jezus is herrezen. Zijn geest is gegaan tot in de diepste duisternis en ook daar heeft Hij kracht gegeven en vrij gemaakt, de ban gebroken van eeuwig voormalende gedachten die tot een kwelling worden die ondragelijk schijnt en toch voortduurt. En Hij is gegaan tot in de lichtende sfeer en zelfs daar heeft Hij ketenen verbroken. Een lichtende Geest is ons voorgegaan en Hij heeft een pad gebaad van de ene grens van het goddelijk zijn tot de andere. Ja, wanneer het pad er is, dan kunnen wij volgen. Geen hel, geen ver-

doemenis die eeuwig is, geen pijn, geen smart die niet overwonnen kan worden, geen vraag die onopgelost blijft, Hij geeft ons het antwoord. Het goddelijk licht, het is in de diepste diepten en hoogste hoogten; het goddelijk licht is in het duister en wordt in het duister verstaan, zo goed als in het goddelijk licht zelve. Er is geen grens, Hij heeft ons gegeven het vertrouwen, het vertrouwen dat we niet zullen ondergaan, dat ons offer niet tevergeefs zal zijn, en de kracht om te wachten, zoals Hij nu nog de kracht heeft om te wachten, tweeduizend jaren lang wacht Hij, Hij die herrezen is op Paasfeest wacht op het herrijzen van 't geestelijk leven der wereld en hij weet dat het lang kan duren en Hij wacht, en al wachtende werkt Hij en al werkende schept Hij. Wat moeten wij dan eigenlijk nog zeggen over onze vragen, onze problemen en onze zorgen? Vandaag nog zitten we misschien tot over de oren in de problemen en zorgen, maar wanneer we vertrouwen, wanneer we een offer durven brengen, wanneer we zonodig durven sterven voor - en nu bedoel ik niet de geestelijke of lichamelijke dood als een gewoon overgaan, maar ik bedoel werkelijk het leeg worden, het weg voelen sijn van je begripsvermogen en van je kracht, het stil en dof worden van je gedachten - zelfs wanneer je zo moet sterven en lijden, dan is er een zekerheid dat je zult herrijzen, dan is er de zekerheid dat nooit en tenimmer een kracht des lichts teniet werd gedaan, ja meer, dat nooit en tenimmer enige kracht teniet werd gedaan, dat al wat geweest is en al wat zal zijn voortdurend zal herrijzen tot het in de uiteindelijke vorm gekomen is die het Pasen van de voltooidde schepping toont. En we zullen die Paasdag beleven, een feest van opstanding en herrijzing, een feest van lente, een feest van herboren kracht, een feest van wondere schoonheid. Wij allen, zoals we hier zijn, geest en stof samen, wij zullen die dag meemaken. Jezus heeft voor ons voorbereid; in Zijn grote liefde heeft Hij alles gedaan om ons dat aan het verstand te brengen, en zoals Hij gezegd heeft tegen Johannes: "Ziet, blind en doof zijn ze nog, onze broeders, maar het licht des Heren die is Mijn Vader, zal hun wegnemen de schellen der ogen en de kracht van het zijn, die is ons aller moeder, zal hen verheffen tot zij weten." Wij zullen weten eens. En als Jezus kan wachten en werken bijna 2000 jaren lang en nog geven de wereld Zijn kracht, zonder aarzeling, in een altijd voortdurende liefde herhalend Zijn dood in de harten van de mensen, Zijn herrijzing in de bewustwordende geest der mensen, dan mogen wij niet aarzelen. Paasfeest is de bevestiging van de waarde van het offer, Paasfeest is het zegel dat werd gezet op de tijd. Ziet, de tijd is de Uwe, van oneindigheid tot oneindigheid. Laten we dan op dit Paasfeest vrolijk zijn, laat het een feest zijn van een blij lach, van harten die werkelijk vrolijk zijn, niet wat cynisch, wat somber of wat sirister, niet wat half-wanhopig of met een zeker woord van "nu ja, het is toch een feestdag", maar werkelijk blij. Laat je hart opengaan als een bloem in de lentezon. Lach tegen God, want God lacht tegen ons. Wees vrolijk, wees vreugdig en blij, want er is ons bevestigd een eeuwigheid, een leven waarin we alle problemen op zullen lossen, waarin alle raadselen weg zullen vallen en waarin over zal blijven de overstelpende rijkdom van het ware leven. En daarmee wens ik U allen een zegenrijk en vreugdig Paasfeest. Goeden morgen.

Goeden morgen vrienden,

- Ik kan nog net "goeden morgen" zeggen, hè, op het laatste nippertje. Maar, het eerste gedeelte hebben we weer normaal aan een wijding besteed, het tweede gedeelte is dus weer een onderwerp naar Uw eigen keus. Mag ik weten wat dat is vandaag?
- x Als ik zou mogen refereren aan een gedane belofte van 14 dagen geleden, dan zou ik U graag willen verzoeken een verhandeling te willen geven over de handelingen die plaats hebben gevonden in de Hof van Gethsemané.
- Ja, daar hebben we expres eventjes mee gewacht. Weet U waarom? Deze verhandeling heeft alleen waarde voor degenen die ook de andere lezingen hebben bijgewoond en wanneer we dat nu gaan geven dan wordt het voor de meesten een beetje onsamenvattend, of we treden ontzettend veel in herhaling. Daarom hebben we dat laten rusten en ik verzoek U dan ook daar genoeg mee te nemen. U krijgt het beloofde verhaal inderdaad en U krijgt daarbij ook nog, zoals we gezegd hebben, de absolute voltooiing met de mondelinge weergave. Maar we zijn er altijd graag een beetje voorzichtig mee en U weet, we zijn ermee begonnen omdat deze groep zo langzamerhand besloten was, het dus een groot aantal permanent komenden betrof. Nu op het ogenblik is daar een beetje een uitbreiding aan gegeven en daarom zijn we graag wat voorzichtiger. Ik hoop dat U ons dat niet euvel duidt, hoor, maar ik mag dus dat onderwerp, voor vandaag althans, ter zijde schuiven.
- x Mag ik dan misschien iets naar voren brengen? Zoudt U ons iets kunnen vertellen over het ontstaan en het wordingsproces van het "Paasei" en de "Paashaas"? Zit daar een legende aan verbonden, of hoe zit dat?
- Ja, kijkt U eens, het Paasei dat wordt over het algemeen - als U het mij niet kwalijk neemt om het zo maar even uit te drukken - tot wording gebracht door de kip, eventueel met of zonder medewerking van de haan. (Gelach) en dan versierd door mensenhanden, waardoor het dan van ei tot Paasei wordt. Maar dat is natuurlijk maar een grapje. Kijkt U eens. U heeft misschien wel eens gehoord een oude le-

gende van het wereldei. En uit dat ei komt dan het Al naar voren, dus het ei is een uitdrukking van een cosmisch iets, en het is heel aardig, wanneer je het ei bekijkt, hoe je er ook omheen gaat, dan wordt het praktisch altijd een ellips, een ellips of een cirkel. Zo kun je in het hele heelal altijd ellipsen en cirkels vinden, en er is praktisch geen enkele baan die zonder meer parabolisch blijft, dus die alleen maar een gebogen lijn betekent, die niet gesloten eens op zichzelf terugkeert. Wel kan het voorwerp dat die lijn beschrijft voor die tijd natuurlijk verbleken of veranderen, maar uiteindelijk blijft het steeds weer ellips of cirkel. Als we daar nu rekening mee houden, dan is het begrijpelijk dat men voor het Paasfeest juist het ei kiest als symbool, het Paasei, d.w.z. het ei van de hernieuwing, van de herleving. Nu moeten we, om het Paasei voor de eerste keer te vinden - toen heette het natuurlijk nog geen Paasei - wel een aardig tijdje teruggaan en oorspronkelijk waren dat vogeleieren. Deze vogeleieren die werden dan door de ouderen aan de bomen gebonden en die waren fel gekleurd, dat was een geschenk voor de kinderen en die werden toen ook meestal niet geconsumeerd; dat was meer een spelletje, en later kwam men er zelfs toe - we hebben dat b.v. in Japan een tijdlang gezien - om uitgeblazen eidoppen kleurrijk te beschilderen als een soort bloemen en die aan de bomen te hangen, bij voorkeur aan bloeiende bomen zelfs nog. Daarmee gaf men dan uitdrukking aan het totaal der wereld die opnieuw begon te bloeien en de nieuwe periode als het ware van leven die men tegemoet ging. Dat was de oorspronkelijke beweging van het Paasei. Later is dat een tijd verloren gegaan, omdat het Paasei zelf niet een gebruik was dat door de Joden werd gehandhaafd of geaccepteerd en vandaar dat we in Bijbelse tijden daar heel weinig over horen. Maar als ik U eraan mag herinneren dat verschillende Griekse schrijvers wel spreken over een "eierfeest", dat dit ook in Syrië voorkomt en dat de Romeinen het vierden, dan zult U waarschijnlijk wel begrijpen hoe dit aloude scheppings- en vruchtbaarheidsfeest langzaam maar zeker verandert is in één van de folkloristische gebruiken van Pasen. En zo komen we dan aan het Paasei. Nu zult U zeggen: ja, Paasei, allemaal heel goed, maar wat heeft daar nu een Paashaas mee te maken? Kijk, en dat is eigenlijk een heel grappig ding, want een haas die eieren legt - oorspronkelijk legde de Paashaas ze zelve, alleen de kinderen geloofden er niet in en sedertdien is de Paashaas ondernemer geworden met een aantal werkkrachten van kippige aard - die stelde eigenlijk een onmogelijkheid voor, n.l. het dier dat het ei legde. En die Paashaas die was dan een soort van kracht, een soort Djinn of demon misschien die dus de scheppingsdaad mede tot stand helpt brengen en die - wat je nooit zou verwachten - uit zich voortbrengt de cosmos. Het gaat dus al heel ver terug; het was oorspronkelijk zelfs geen haas, het is een tijd een koe geweest, we vinden een periode dat het een ei is en het is ook een hele tijd een vos geweest. En die vos die vinden we in een soortgelijk verband nog terug op het ogenblik in verschillende Arabische landen, al legt hij dan ook geen eieren meer. Dus het was hier eigenlijk de schijnbare onmogelijkheid, waardoor het wondergebeuren naar voren wordt gebracht. En dit wondergebeuren dat houdt dan in dat dus met Pasen, wanneer alles herrijst, het onmogelijke mogelijk wordt en totaal nieuwe krachten geboren worden. En nu zult U waarschijnlijk erg nieuwsgierig zijn te weten hoe ze er dan toe zijn gekomen om een haas te kiezen. Nou, het verhaaltje is niet erg wijdingsachtig, maar ik wil het toch wel vertellen. Kijk eens, het verhaal gaat dat toen Karel de Grote nog een kleine jongen was, dat toen ook al Paaseieren werden gemaakt. Ik weet niet of het waar is, hoor. Het verhaal zelf komt geloof ik het eerste voor in de 14de tot 15de eeuw, dus 1300, 1400 zo ongeveer. Dan vinden we daar zo verschillende verhalen die daar betrekking op hebben. En de kleine Karel die was nog heel erg klein, die werd meegenomen naar een hof, dus zo'n kasteeltuintje zou je haast kunnen zeggen en daar moest hij naar eieren zoeken, maar wat wilde nu het geval? Nu waren er ook konijnen en één van die konijnen die had net een, nu ja, laten we zeggen een deel van z'n verwerkte maaltijd in enigszins ei-achtige vorm gedeponneerd vlak in de buurt van een Paasei en Karel die vond dat ei en die zei: nou, kijk eens, wat een mooie eitjes. En toen zei natuurlijk Mama, of wie er bij is geweest of de meuje: ja, maar dat zijn geen eitjes. Toen zei Karel: ja, maar de haas heeft ze hier toch neergelegd en dat andere ei ligt er vlak bij, nietwaar, ik concludeer: hier de haas, daar het ei, daar de keutels, dat is allemaal werk van de haas, of van het konijn - neemt U mij niet kwalijk, het was een konijn. En toen heeft meuje waarschijnlijk heel liefelijk verteld: ja, op Pasen dan gebeurt er een wonder, nietwaar, dan worden alle hazekeutels en konijnenkeutels die worden tot eieren, maar je kunt ze van andere eieren altijd onderkennen omdat deze eieren een bijzondere kleur hebben. Vroeger kockte men de eieren n.l. met bepaalde planten b.v. uien enzo en dan hadden ze een andere kleur dus van schil dan anders. Vandaaruit is het verhaal verder gegaan naar men zegt, en zo is de Paashaas eigenlijk in leven gekomen. Nu was die Paashaas nooit zo gewichtig geworden als ze niet zoveel voorgangers had gehad. En aangezien konijnen nooit eieren leggen als je ze in een hokje houdt, nietwaar, en hazen nooit in een hokje gehouden worden, was het begrijpelijk dat men zei: het is juist een haas die met Pasen eieren legt, want een konijn, nu ja, dat kunnen alle kinderen controleren, maar een Paashaas die was wel erg aantrekkelijk. En vandaaruit is een soort

legendarische figuur geworden en U ziet dus, zoals met veel dingen, ik denk b.v. aan de rooie kool en aan de ooievaar, zijn dergelijke dingen, en Sinterklaas niet te vergeten en het Kerstmannetje en nog zo'n stelletje van die aardige figuren en verschijningen, die zijn speciaal geboren voor de kinderen, maar op de achtergrond daar zien we altijd een idee die oud is. Het is heel gek, maar je zult de meest fantastische beelden uitdenken en sprookjes en die zullen nooit pakken, maar als je toevallig een sfeer te pakken krijgt, waar vroeger dus soortgelijke gedachten geleefd hebben - je legt de oude gedachte in een nieuw beeld - dan zijn de kinderen het eerst om dat te nemen. En nu wil ik helemaal niet zeggen: dat komt door reïncarnatie of zo, maar het schijnt dat in de menselijke denkwijzen, vooral bij het kind, een tendenz ligt die komt tot het accepteren van schijnbare onwaarschijnlijkheden, omdat het altijd geloofd werd. Men schijnt dus dat geloof ook een klein beetje teerven. En zo is de Paashaas dan tot een zeer belangrijke verkoper voor banketbakkers etc. geworden. Nu daar heeft U dan Uw onderwerp.

x Ik dank U zeer.

x Mag ik U een andere vraag stellen? Als Christus nog aan het kruis hangt en Hij zegt: "Vrouw zie Uw Zoon" en tegen Johannes zegt: "Zoon, zie Uw Moeder", is dat de betekenis of eigenlijk de grote ondergrond niet, dat Hij al het wereldse loslaat? En dan kan ik me niet begrijpen dat de katholieke kerk Maria als de Moeder van Christus steeds naar voren brengt en ook als voorbidster, want Hij laat toch in dat kruiswoord duidelijk blijken dat Hij de moeder geeft aan de zoon en de zoon aan de moeder. Kunt U ons daar een uitleg van geven?

- Ja, en dat is wel een erg interessant onderwerp. Kijkt U eens, het is inderdaad waar zoals U het zegt: Jezus neemt op het kruis afscheid van alles, de hele wereld en alle wereldse relaties. Hij heeft dit vroeger al gedaan, maar nu bevestigt Hij het nog eens een keer: voor Mij heeft deze wereld niets meer te zeggen in een persoonlijke relatie. Maar de kerk zit daar op een andere manier tegenover, want laten we niet vergeten dat vooral de katholieke kerk ontzettend veel geërfd heeft b.v. van Griekse en Egyptische erediensden, met een groot gedeelte van het ceremonieel en zeker een groot gedeelte van het ceremonieel waar Byzantium uiteindelijk schuld aan is geweest, het Byzantijnse rijk dus, zijn absoluut van heidense oorsprong. En wat is nu het kenmerkende? Overal waar we een heidense eredienst zien die verantwoord is en mysteriën kent, kennen we een tweehed van goddelijke uiting n.l. het mannelijke en het vrouwelijke. Het oorspronkelijke, het zelfbarende goddelijke, daar komt men meestal niet aan toe of men brengt dit op een heel vage manier naar voren. Maar dan worden de goden geuit en wat krijgen we dan? De moeder die over het algemeen staat voor het symbool der wereld, de aarde, en de vader die staat voor de geest. En nu is de zoon de middelaar tot de vader, dus de zoon is de weg tot de geest, tot de ziel. Maar in dit oude ceremonieel is behoefte aan een andere médiatrice, aan een bemiddelaarster die ook eigenlijk de aarde zelf tot God brengt en waarmee ^{men} Jezus tot een zeer speciale figuur heeft gemaakt en een groot gedeelte van Zijn uitingen en handelingen in een zeer definitieve richting uitlegt, zo vaak zelfs dat de uitleggingen belangrijker zijn geworden dan de feiten zelve, getuige het feit dat over het algemeen de "handelingen" als gewichtiger worden geacht dan zeer veel evangelische uitspraken zelf, al zegt men dat niet en men zich steeds betreft op de daarin gegeven commentaren en niet op het oorspronkelijke. Dus men heeft daar van Jezus een figuur gebouwd die als een soort godheid onmiddellijk bij de Vader staat, ja in de praktijk deel is van de Vader en niet zoals wij dat zien, dus als deel van de goddelijke kracht, en een zeer verheven deel, maar werkelijk een, nu ja, het is als een uiting van God, zoiets als Jupiter die op de aarde komt, weet U wel? En daardoor blijft dan iets over n.l. de materie die niet vertegenwoordigd is. Als men nu niet ineens de hele conceptie van Jezus, de hele Christelijke conceptie althans, omver wil gooien en men wil toch komen tot een verantwoord esoterisch geheel, dan moet men dus een tweede kracht inschakelen die als médiateur of médiatrice tussen de aarde en het goddelijke staat, tussen materie en geest. En Maria heeft daar steeds weer eigenlijk de nadruk gekregen. Men zal binnenkort waarschijnlijk wel zover gaan dat men ook van haar verklaart dat zij van niet normale oorsprong was, dus dat ook zij op een zeer bijzondere wijze ter wereld is gekomen en dat zij ook al lang geleefd heeft voordat Abram geleefd heeft etc.; dat zal men er ook wel bij gaan verklaren, want dat komt noodzakelijkerwijze voort uit deze behoefte. Men moet Maria langzaam maar zeker maken tot een gelijkwaardige figuur aan Jezus. Men beschouwt haar op het ogenblik reeds als mede-offeraar, of mede-priesteres, laten we het zo zeggen. Zij offert dus door haar Zoon te offeren, terwijl haar Zoon offert door Zichzelf te offeren. En hieruit krijgen we dan een wat verwrongen verhouding, want nu moet de figuur Maria, de mens, gemaakt worden tot iets goddelijks omdat een goddelijke middelaarster nodig is voor de speciaal aardse belangen bij de Vader, bij de ziel, bij de geest, of beter gezegd via de geest bij de ziel. En hieruit is dan deze schijnbare strijdigheid geboren. Nu zouden we daar natuurlijk ontzettend veel kunnen gaan protesteren; we zouden kunnen zeggen: het is niet waar, Maria is niet met levende lijve ten hemel opgenomen en Maria haar huisje is niet verplaatst naar Italië, dat zijn allemaal maar comediestukjes, maar ach.

x Voor het grote geheel heeft het geen waarde.

- Juist, daarom. Maar wat wel waarde heeft is iets anders, en dat is, dat de gewone mens die niet verder door kan dringen in de geestelijke materie en die eenvoudig gelooft, een moederlijke kracht heeft die je vertrouwen kunt. Jezus is zo langzamerhand geworden tot een voorbeeld van aardse volmaaktheid. En als je zelf onvolmaakt bent, dan ben je altijd een beetje huiverig om de volmaaktheid zo te benaderen, dan blijf je op een afstandje, daar durf je niet - ik zou haast zeggen - intiem mee te spreken. Ik weet niet of U het zelf wel eens mee heeft gemaakt, nietwaar, als U erg slordig bent op Uw kleren en U komt tegenover iemand te staan die erg smetteloos gekleed is en erg correct, terwijl U dat niet zozeer bent, dan ligt er tussen U een grens, daar kom je niet zo gemakkelijk overheen; het kan wel, maar het vraagt altijd veel tijd. Dan voel je je veel beter als je zo iemand iets verzoeken wilt, als je zo iemand hebt waar je beter mee overweg kunt, iemand die zo net tussen die persoon en jou instaat. En dat maakt ^{men} nu van Maria, dat wil dus zeggen, wanneer men bidt tot Maria, haar verzoekt dus in te grijpen bij de Vader of bij haar Zoon voor dit en dat en zus en zo, dan wendt men zich eigenlijk tot de Zoon of tot de Vader, maar in een andere uiting. De Maria die geleefd heeft is geworden tot een mythologische figuur die een goddelijke betekenis in zich draagt, maar dicht bij de wereld staat. Het mannelijk evenbeeld van de Maria-conceptie vinden we in de Fohi-figuur, Fohi de grote god die op aarde daalt en met de mensen spreekt. Maria ook de moederlijke kracht die voor iedereen bereikbaar is en die zich speciaal interesseert voor de grootste zondaars, want U weet wel? Maria die - ja er waren wel geen rozekransen zoals ze die tegenwoordig kennen in die tijd - maar Maria die heeft een speciaal hoekje in de hemel volgens een legende, waar ze haar rozekrans nu en dan in de hel of in het vagevuur laat bengelen en zo een paar zieltjes, die haar vroeger ook al eens gesproken hebben, naar boven laat klauteren en door een achterdeurtje binnenlaat. Overigens, zegt men erbij, tot grote verontwaardiging van Petrus die er over het algemeen tegen protesteert omdat z'n hele administratie daarmee in de war raakt. (Hilariteit).
- Ja, dat is nu weer de legende natuurlijk, dat is weer het verhaaltje.
- x Ja, maar het gaat hier om de figuur Maria als de grote figuur die aanbeden wordt terwijl...
- O, o, o, ik geloof dat U daar een mis-conceptie naar voren brengt, hoor, Maria wordt niet aanbeden, men bidt tot Maria.
- x Nou, tot Maria, en dat Jezus toch zeer zeker bedoeld heeft dat Hij eigenlijk met deze figuur niets te maken meer had.
- Ja goed, dat is allemaal tot Uw dienst, maar bidt men tot die Maria, bidt men tot die Maria? Dat is de vraag. Neen, men bidt tot een - ik zeg toch al - een mythologische figuur die uiteindelijk is geworden tot een soort dépendance van de kracht Jezus tot wie men zich wendt, en dat is heel iets anders. En nu kunnen wij natuurlijk zeggen: "het is dom en het is dwaas", maar aan de andere kant, wanneer de eenvoudigen van harte, de eenvoudige mensen daar behoefte aan hebben. Denkt U nu werkelijk dat God je er kwaad om aan zal kijken als je bidt tot een Maria-figuur die allerhand dingen toetst? Wel neen, Hij hoort je gebed net zo goed. Niet als je Maria gaat aanbidden, dan wordt het afgoderij. Maar per slot van rekening, U zult het ook geen mens kwalijk nemen, nietwaar, als je de portier kent van het Ministerie en zegt: hé zeg, kun je de referendaris niet eens vragen of hij me aan kan bevelen bij de hoofd-referendaris b.v., zoals dat zo vaak gebeurt; dat is een spelletje van relaties. De mens maakt nu eenmaal van het rijk, buiten het zuiver stoffelijke, meestal een evenbeeld van z'n eigen wereld. Dat ziet U alleen al aan de arme Petrus die daar als portier staat voor de hemelpoort, nietwaar, en ik hoop voor hem dat hij een portiershuisje heeft, want anders zou het zo vlak voor die hemelpoort nog wel eens vervelend kunnen worden ook, misschien zou hij nog koude voeten krijgen ook zo met dat heerlijke lenteweer.
- x Neen, het ging mij erom, ik heb diep over deze dingen nagedacht en daarom stelde ik U die vraag.
- Waarbij ik U dus heb gezegd, Uw conceptie van de zaak zelve is volledig juist, maar moeten we daar onmiddellijk aan vast knopen, wat U heeft gedaan, een absolute tendenz tot misleiding die we aan een bepaalde kerk toeschrijven, moeten we daar verder gaan zeggen: dus wordt de mensheid eigenlijk ten verderve gevoerd. En in die richting hebben Uw gedachten zich inderdaad bewogen en daarom heb ik er tegenover gezet...
- x Neen, zover ben ik niet gegaan.
- Neen, zover hebt U het niet uitgesproken, dat is waar, maar in ieder geval, ik heb nu getracht daar tegenover te zetten mijn stelling. U heeft inderdaad gelijk, maar de Maria die daar als het ware terug werd gewezen tot het stofleven is niet identiek aan de Maria die op het ogenblik vereerd wordt. Dit is een andere figuur, net zo goed als de Jezus die op het ogenblik vereerd wordt in de kerken, over het algemeen met de echte Jezus weinig gemeen heeft, terwijl dat niet wegneemt dat ik absoluut overtuigd ben dat de ware Jezus een ieder die aan die kerkelijke voorstelling van Jezus iets vraagt, zal helpen wanneer Hij het enigszins kan en het verantwoord is volgens Zijn eigen wezen. Begrijpt U? We hebben zoveel voorstellingen in

- de wereld uiteindelijk, zeker wanneer we in een stofwereld leven die niet overeenstemmen met de werkelijkheid. Nietwaar, U spreekt over zoveel dingen die niet echt bestaan. Er bestaat een grote vrijheid, dat is de vrijheid waarin je zelf vrijwillig dient, dat is de grootste vrijheid die er bestaat. Maar de meeste mensen die denken dat vrijheid betekent een soort bandeloosheid. Toch zijn er heel veel mensen die voor deze vrijheid die ze als een soort bandeloosheid, beheerste bandeloosheid concipiëren, worden tot vrije mensen, omdat ze in hun strijd voor hun voorstelling, valse voorstelling van de vrijheid, dienaars worden van de mensheid en zo zichzelf vrij maken, begrijpt U?
- x Ja, maar door die vrijheid die ze zichzelf verwerven door hun denken, zijn ze ook weer gebonden, want ze gaan zich dan rekenschap geven van ieder woord, daad en gedachte.
- Inderdaad, maar wie is vrijer dan degeen die zichzelf beheerst en dus geen slaaf meer is van z'n eigen wezen? En dat bereik je daardoor.
- x Dat ben ik met U eens.
- Vrijheid is een gebondenheid, natuurlijk, je bent altijd gebonden want je bent jezelf, dus ben je altijd aan jezelf gebonden. Maar wanneer je zover komt dat je je eigen concepties van hogere waarde beheersend kunt maken voor dit "zelf" en dit "zelf" tot dienen daarvan kunt brengen, ben je vrij, dan heb je zelf gekozen boven de slaafsheid van je eigen wezen uit, en dat is vrijheid. Maar ik bedoel maar - ik heb nu één voorbeeld genomen - zo kunnen we zoveel voorbeelden nemen en elk voorbeeld op zichzelf zal U weer bewijzen: over het algemeen concipiëren we de dingen verkeerd wanneer we in de stofwereld leven. En zelfs in onze wereld zal het heus vaak voorkomen, maar wat deert het ons als de conceptie fout is, wanneer de daardoor gewekte intentie juist is? Want wanneer de intentie juist is, dan zal de werkelijke waarde in ons ontstaan, rond ons zijn en dan zullen we ons doel daarmee kunnen bereiken.
- x Het motief weer, hè? Het motief geldt alleen.
- Ja, inderdaad. Vandaar mijn verdediging zelfs van de Maria-verering, zij het dan ook dat ik haar niet aanbeveel, maar dat ik haar billijk.
- x Ja, want hetzelfde krijgen we toch ook - en nu moet ik weer dat woord "katholiek" gebruiken - de katholieken gebruiken Maria als voorbidster - laten we het dan zo even zeggen - maar er zijn ook mensen die alleen de Christusfiguur naar voren brengen en eigenlijk de Schepper, die eigenlijk ons aller Vader is - ik zeg altijd: jullie vergeten door het bos de bomen - ten slotte hebben we het alleen maar van onze Schepper te verwachten, alles.
- Dat ben ik volledig met U eens, net zo goed als we uiteindelijk alles te verwachten hebben van het leven zelf en niet van de mensen in het leven.
- x Ja, want God is leven.
- Juist, maar dat neemt niet weg dat we ons leven niet voor kunnen stellen, maar alle verschijnselen daarvan wel, en door het kennen der verschijnselen kunnen komen tot een opvatting, een conceptie over het leven, een begrijpen daarvan en een juist gebruik daarvan. Kijk eens, het is natuurlijk allemaal heel juist en als U in staat bent om U zover aan de stof te ontworstelen dat U kunt zeggen: "ja, ik spreek tot de Vader, ik spreek tot God, tot de oerkracht direct", ja, alle respect, maar per slot van rekening niet iedereen heeft de moed om direct naar de Koning te gaan en die gaat dus naar een Minister, of wanneer hij nog minder durft, naar een ambtenaar of misschien zelfs naar een relatie van een ambtenaar. En zo heeft ieder z'n eigen wijze om het goddelijke te benaderen. Al deze wijzen van benadering zijn evengoed, en weet U waarom? Omdat elke wijze een speciale uitdrukking is van een zeker bewustzijn. Wie zich tot de middelaar wendt, heeft nog niet de kracht of de moed om zich onmiddellijk tot de Vader te wenden, voelt zich daar minderwaardig en zou niet in staat zijn zich uit te drukken. En zo gaan we verder, terwijl juist de realisatie van het gebed in onszelf uiteindelijk de waarde van de gebedsverhoring uitmaakt d.w.z. de kracht die wij vragen in onszelf, moeten wij ons realiseren, moeten we zeggen: dat hebben we nodig. Op het ogenblik dat we dat zeggen en dit, hetzij direct of indirect, richten tot God, ontvangen we die kracht, wanneer we er maar voldoende op vertrouwen.
- x Als het maar echt is.
- Ja, natuurlijk, wat denkt U dan? Per slot van rekening dan wil ik het woord "katholiek" ook eens een keer gebruiken, nietwaar? Er zijn mensen die altijd een groot gedeelte van hun tijd in de kerk gebruiken om de knielbankjes af te stof-fen met hun zakdoek en verder vliegenvangertjes te slaan, wanneer er toevallig een belletje gaat, hè? Nou, die mensen kunnen net zo goed wegblijven. Er zijn er ook bij die heel stijf en stram ergens achter in een bankje blijven zitten, tot ergernis van de anderen, die toch werkelijk de zaak beleven. Dat zijn de kwesties daar kunnen we niet over oordelen. Je ziet ze zitten onder de preekstoel van de dominee en ze galmen de psalmen mee en de gezangen, nou, met een stem die hoor je tot achter in de kerk. Wat denkt U, dat er iets van God in is? Welneen, alleen maar: moet je eens kijken hoe netjes ik eruit zie, wat ben ik vroom. Die mensen kunnen net zo goed wegblijven, natuurlijk. De intentie is het belangrijk-

ste. Wanneer je het goed bedoelt, dan kunnen we je een hele hoop vergeven als het ware, maar wanneer je het verkeerd bedoelt en het komt toevallig goed uit, dan heeft het toch geen waarde.

x Ja, weer het motief.

- Het motief, altijd het motief. Nou vrienden.

x Ik dank U wel.

- Dat was dan dat. Is er nog een kort onderwerp of een kleine vraag, dan besluit ik daarmee en dan kan "het schone woord" de zaak verder afhandelen.

x Leiding. Ik zou U willen verzoeken vriend - het blijft zo heel rustig - verrast U ons zelf op een door Uzelf gekozen klein onderwerp. We zullen het met genoegen beluisteren.

- Nu, dan zou ik me dan toch een klein ogenblikje bezig willen houden met Pasen. Ik hoop dat U het niet erg vindt. Kijkt U eens, Pasen is een eigenaardig feest; Kerstmis dat is een beslotenheid, de geborgenheid als het ware van het huiselijk zijn. Ik zou willen zeggen: waar Kerstmis haast een embryonale toestand schept, vinden we daartegenover Pasen, dat ik gelijk zou willen stellen aan geboorte. In Pasen vinden we allereerst ontzettend veel vruchtbaarheidssymbolen. Het Paasfeest zelf - wanneer het goed is - bestaat niet in het blijven in de huiselijkheid, maar in het uitgaan in de wereld. Wanneer men Pasen viert - zolang als ik dat ken gebruikelijk is geweest en het zal nu nog wel bestaan - dan ga je op de Paasdag een eindje wandelen of je gaat - en zeker op de 2de Paasdag - er eens met een open landouwer opuit, ofwel je gaat ergens gezellig zitten, kortom, je gaat naar buiten, al is het alleen maar dat je gaat wandelen om eens te kijken wat die voor Paasbest aan heeft en die, en te laten zien dat jezelf ook op je Paasbest bent. Pasen dat is een feest, dat is eigenlijk een soort geboorte. Het ligt ook heel eigenaardig; de guurste dagen zijn meestal met Pasen voorbij. En dan behoeft U niet zo bedenkelijk te denken daar achter, dat is helemaal niet nodig; er komt heus zon, dat weet U ook wel. Dus met Pasen dan is zo'n beetje het ergste voorbij, dan gaat de zomer komen, dan gaat de hele tendenz van het leven veranderen. En ik vind het zo aardig symbolisch eigenlijk voor de werkelijke waarde ook van Pasen, want stelt U voor dat we Kerstmis vieren, nu ja, er is een Verlosser geboren, goed, laat die Verlosser het maar doen. Kerstmis dat is zo iets van: nou, nu is er eigenlijk eens iemand gekomen die onze zaken voor ons zal behartigen en opknappen. Dan blijven we zelf heel stillletjes en geborgen zitten, we voelen ons erg veilig dat er een verlosser geboren is; we voelen ons reuze veilig dat er een engelenkoor zingt van "vrede op aarde" en we geloven het verder wel. We zijn lichtelijk sentimenteel en lichtelijk ontroerd, we zien als kleuren zelfs van het Kerstfeest bij voorbaat rood en donker-groen op de voorgrond komen. En kijk dan daartegenover naar Pasen. Pasen geen engelkoren, o neen, in tegendeel een tijd van haast pijnlijke onthouding, een tijd zoals de vastentijd, nietwaar, of als U het anders wilt zeggen: het voorjaar, dat met al z'n stormen en z'n ogenblikje van zon en z'n ontzettende vele slechte weer, verwachtingen in je wakker roept die nog niet vervuld worden. Dat is typisch, heel typisch, want Pasen komt dan als het ware als de verlossing. Met Pasen dan ben je ineens er doorheen. Als U me de vergelijking niet kwalijk neemt, het is net een kind, nietwaar, de laatste maand voor de geboorte dan is dat kind al, nu ja, het voelt zich nog maar half, het wil wat anders. Zo gaat het U ook, dat zit in de jaargetijde, het wordt uitgedrukt in het feest, U wilt wat anders: U verlangt naar dat hele tere lichte groen, tegen geel aan; U verlangt naar goud zonlicht dat speelt op de bomen, U verlangt naar kleurige bloemen, felle kleuren, geuren, zoele wind, U verlangt naar zomer, naar buitenlucht, naar buiten zijn. Kijk, zo gaat het ons geestelijk ook; zolang als we leven in een Kersttijdperiode is dat allemaal heel goed en wel. En die periode die is nu gelukkig bijna voorbij. Dat is een periode geweest van de tijd van Kerstmis en na Kerstmis, die de wereld heeft doorgemaakt, laten we zeggen, ongeveer 1900 jaar. En nu gaat langzaam maar zeker Pasen komen: bitterheid, zorg, nood, voortdurende vlagen onzekerheid, onrust, een steeds groeiend verlangen naar iets anders, dat is de wereld, die wereld die ook voor Pasen staat. Het Paasfeest dat betekent het herboren worden. De wereld gaat herboren worden en met de wereld de mensen, en aangezien de wereld, althans van menselijk standpunt uit, in hoofdzaak uit mensen bestaat, moeten die mensen herboren worden. En zo zien we langzaam maar zeker dat de krachten van onze geestelijke sferen, van de hoogste tot de laagste toe bij wijze van spreken, die nog iets van licht afweten, alle grote regerende krachten, de Wittebroederschap, noemt U ze maar op, allemaal bezig zijn om het Paasfeest van de wereld voor te bereiden. We zien steeds meer geesten zoeken naar een diepere waarheid, een intenser houvast dat niet meer met een ceremoniëeltje alleen klaar te maken is. En dat is een grote belofte, dat is de belofte van deze Paasdag. Laat ik nu ook ook een keertje een belofte geven met Pasen, niet een belofte van mijzelf, want ik kan er weinig aan doen, maar iets zeggen wat ik weet. De wereld wordt herboren; we krijgen nog een ogenblikje misschien een Golgotha, goed, accepteer dat; dat is zo erg niet, daar kom je wel overheen. Er zal misschien nog wat nood en lijden en pijn zijn, o, de aarde zal nog wel eens beven en er zal nog wel eens een vuur-

spuwende berg uitbarsten en een dorp vernietigen; de sneeuw zal ook nog wel eens het een en ander aanrichten, ook al is het laat in de jaargetijde, en hier en daar krijgen we nog wel een aardige overstroming, maar dat is niet zo erg. De mensheid is rijp gemaakt, het Christendom zelve begint zich te veranderen, het Christendom verliest meer en meer van z'n politieke betekenis en macht, vergeet U dat niet. En daardoor juist krijgt het zoveel meer intensiteit, het Christendom is niet iets dat kan regeren, dat is iets wat moet dienen, nederig dienen. En dat Christendom wordt geboren in deze dagen. De mensen die totnogtoe aan grote leuzen en zwaarwichtige verhalen en z.g. esoterisch gebazel genoeg hadden, die zoeken nu naar een diepere bron, naar een waarheid, naar kennis. De mensen, vrienden, voelen het aankomen; de wereld moet veranderen, en de mensen veranderen langzaam maar zeker en onophoudelijk. De krachten van de geest, de krachten van de geheime banden van witte-magie die gevlochten worden over deze wereld om het te grote kwaad uiteindelijk weg te drijven, zelfs wanneer dat rampen kost, zoals U zult merken dat proeven die genomen zijn op het ogenblik, heus niet zonder verdere resultaten, alleen maar een bevrediging geven en een nieuwe dreiging tegen een vijand. Men zal de prijs moeten betalen, steeds weer, maar men merkt het, men begrijpt dat dit de weg niet is. En wanneer men dat begrepen heeft, dan zal de zaak herboren worden. Een wereld die voor alles geestelijk rijper is, en die door haar geestelijke rijkdom in staat is, van de stoffelijke overvloed die de wereld nu reeds kent, het juiste gebruik te maken opdat niet enkelen, maar allen gelukkig zijn. Niet communistisch, niet socialistisch, niet met geleide economie, maar met mensen, mensen die de mensheid dienen, zonder meer, vrijwillig. Dat is Paasfeest, ook een Paasfeest, een rijpe zomer. Die wereld die wordt tot een voertuig voor de mensheid zo groots en zo fijn en zo heerlijk dat, ach, ik zou niet meer terug willen, maar als ik het voor het kiezen had, dan zou ik zeggen: ja, laat me in die tijd leven, als ik leven moet op de wereld, in deze tijd van offer en van strijd, want nu juist, nu gebeuren de wonderen. Soldaten staan voor het graf van het geloof en ze noemen zich mensen der wetenschap, ze noemen zich politici, sociologen, maar zodadelijk zullen ze verblind zijn door het licht van de waarheid dat ze zichzelf onbewust geopenbaard hebben, dat hun bevestigd wordt uit de cosmos. Ja vrienden, het is Pasen, vandaag voor U een gebruikelijke dag, maar het is ook de aankondiging, de nieuwe belofte van een werkelijk Pasen van de mensheid, een periode waarin de mensheid met haar verantwoordelijkheidsbesef, met haar geestelijk streven uiteindelijk het offer heeft gebracht. En daarom, vier Pasen, eet eieren, als je maar niet teveel eet, wees blij omdat er weer kuikens zijn, omdat de bloemen bloeien, wees blij omdat er weer blad aan de bomen komt, lach tegen de zon, maar heb in jezelf een diep vertrouwen dat dit alleen maar een teken is, een teken voor een bevrijding en een Paasfeest die komen gaan. Zo, nu heb ikzelf ook wat gezegd. Ik dank U voor Uw aandacht. Goeden middag.

Goeden middag vrienden,

Wij zullen dan weer gaan besluiten met de rubriek "HET SCHONE WOORD" en U zult ons zeker niet euvel duiden wanneer we voor vandaag PAASFEEST als onderwerp nemen en dus ons de wijze van behandeling en keuze voorbehouden.

P a a s f e e s t

Een vogel die zingt
En een bloem die weer bloeit,
Een boom waar een nieuwe tak aan groeit,
Een weide weer groen en een lucht weer blauw,
Een morgen verstild, terwijl fonkelende dauw
Bekleedt met diamanten de wereld opnieuw.
Paasfeest, Paasfeest, einde van bittere strijd,
Einde van lijden en haat en van nijd.
Paasfeest, wonderlijk werelduur
Waarin uiteindelijk 't duistere vuur
Wordt gedooft.
Paasfeest, feest van een Rijk dat eens werd,
Zo lang geleên reeds, beloofd.
Paasfeest, verstillings, verwachting en kracht,

Paasfeest, herinnering aan wondere macht,
Paasfeest, herrijzenis van de Wereldgeest.
Paasfeest, men hoort in de verte een vogel fluiten
En een vedel speelt een lustige wijs
Want heel de wereld gaat naar buiten,
Natuur wordt weer tot paradijs.
Paasfeest, de golven zingen 't ruisend,
Wanneer ze breken op het strand.
Paasfeest, het bloeit in alle bloemen,
Gezaaid over heel 't komend land.
Paasfeest, verstilde harten der mensen
Die zoeken en zoeken en zoeken steeds voort
En somwijl horen uit onkenbare verten,
Een vreemd, een heilig, een wonder akkoord.
Het woord, ja het Woord is vlees geworden,
Geboren werd Maria's Zoon,
Hij die de aarde heeft verwonnen
En toch in aardse harten kiest Zijn woon.
Paasfeest, groei die is begonnen,
Jubel van de lentetijd,
Paasfeest, grote, heerlijke belofte
Van eeuw'ge bloei en eeuwigheid.
Paasfeest, feest der prille dingen
Zo teer, zo zacht en toch zo blij,
Paasfeest geeft U een belofte,
Gij wordt door 't oude Paasfeest eenmaal vrij
Om zelf te vieren
' t Eigen nieuw herrijzen, eigen licht
En eigen kracht,
Omdat de weg die Hij U wees eens,
U tot het einde heeft gebracht,
Het einde, dat voleinding heet.
Het einde, onverwinning van het leed,
Voleinding van het onbegrip
Dat nu wordt tot een nietigheid.
En daarvoor, bij het eind van de strijd
Doorleven, 't wetende doorvoelen,
Het werken in der schepping kracht,
Met den God, die, zo wij allen weten
Ons al' tot aanzijn heeft gebracht.
Dit is Pasen, vreugdig Paasfeest;
Dat de vrede met U zij.
En wanneer ge luistert naar de vogels
Hooft gij misschien de melodij der verten spelen,
Want Paasfeest is herrijzingsfeest,
Ook voor dezer wereld vele stammen en mensen.
Herrijzing van de mensheid, 't vallen van grenzen,
't Geboren worden van eeuwigheid.
Daarvoor is Jezus op aarde gestorven
En herrezen in volle heerlijkheid.

Ik dank U voor Uw aandacht. Goeden middag.

Van de band overgenomen en g e s t e n c i l d d o o r Type- en Copieerinrichting J. R i e n t j e s HAVENKADE 60 - SCHEVENINGEN Telefoon : 55 41 62
--